

Miloš Kvasňovský
advokát,
KVASŇOVSKÝ & PARTNERS

Martin Kiňo
partner,
Moore BDR

Michaela Firicka
expertka na dane,
TPA AUDIT

Marek Nemky
finančný analytik,
XTB

Ako povinnosť používať podnikateľský účet zvýši náklady živnostníkov?

Na transakčnej dani nezarobí len štát, ale vďaka novým klientom aj finančné domy

 Tomáš Szmrecsányi

Živnostníci budú od 1. apríla povinní realizovať všetky platby spojené s podnikaním výhradne cez transakčný účet. Zákon o transakčnej dani zavádza zdaňovanie bezhotovostných prevodov, výberov z bankomatu aj platieb kartou. Pre drobných podnikateľov to znamená nové náklady. Banky v novej legislatíve vidia príležitosť, keďže podnikateľský účet si musí založiť až 190-tisíc živnostníkov.

Doteraz mnohí živnostníci, najmä tí, ktorí si uplatňujú paušálne výdavky, využívali na podnikateľské transakcie osobné účty a nemali potrebu viesť oddelené financie. Od apríla však musia podnikateľské a súkromné financie od-

deliť. Zdaňovať sa bude každý odchádzajúci bankový prevod, a to 0,4 percenta z transakcie (maximálne 40 eur) a 0,8 percenta za výber hotovosti bez stanoveného limitu.

Zavedenie transakčnej dane vyvolalo záujem bánk o živnostníkov, pričom už od decembra evidujú nárast žiadostí o podnikateľské účty. Aj keď banky prichádzajú s marketingovými ponukami a so zľavami, v konečnom dôsledku si živnostníci priplatiť. Aké finančné a administratívne zaťaženie prinesie malým podnikateľom povinnosť využívať podnikateľský účet? Nebudú z tejto zmeny profitovať najmä banky? Aj na tieto otázky odpovedajú TRENDU odborníci na dane a financie.

Miloš Kvasňovský → Transakčná daň pre živnostníkov je novou formou zdanenia. Rozhodne bude mať pozitívny vplyv na štátny rozpočet, no negatívny na živnostníkov. Je však otázne, či štát v rámci konsolidačných opatrení má bremeno konsolidácie prenášať na podnikateľov alebo by nebolo vhodnejšie ekonomicky zefektívniť oblasť verejnej správy. Povinnosť využívať podnikateľský účet namiesto súkromného môže živnostníkov ovplyvniť viacerými spôsobmi. Týkajú sa najmä finančného a administratívneho zaťaženia, a to najmä drobných podnikateľov, ktorí si uplatňujú paušálnu daň. Je nevyhnutné očakávať zvýšenie finančného zaťaženia v rozsahu poplatkov za podnikateľský účet. Rovnako

treba myslieť na transakčné poplatky, keďže podnikateľ bude vykonávať množstvo platieb a transakcií. To sa môže negatívne odraziť najmä u menších živnostníkov, ktorí majú nízky objem tržieb.

Pravdou je, že z povinnosti živnostníkov využívať podnikateľský účet môžu banky profitovať. Banky získajú nových klientov. Podnikateľské účty bývajú zväčša spojené s vyššími poplatkami ako tie súkromné. Navyše noví podnikateľskí klienti môžu pre banky znamenať nové obchodné príležitosti. Banky môžu ponúkať ďalšie produkty, ako sú úvery pre podnikateľov, obchodné karty, poistenie alebo investičné produkty. Podľa mňa treba myslieť na minimalizáciu nákladov. Okruh subjektov po-

vinných platiev transakčnú daň by mal byť vždy definovaný aj s ohľadom na určitú hranicu obratu.

Martin Kiňo ➔ Transakčná daň bude prínosom pre štátny rozpočet len v obmedzenej miere, keďže živnostníci spravidla vykonávajú nevýznamné platby oproti veľkostne a komplexne väčším podnikom. Jej vplyv na živnostníkov vnímam ako dvojstranný. Na jednej strane používaním podnikateľského účtu získajú podnikatelia od bánk výhodne vedenie a manažment členenia svojich transakcií. Na druhej strane administratívna záťaž bude spomaľovačom v ich každodennej aktivite, ktorá sa zameriava skôr na výstup než na riadenie bežnej agendy, navyše ich to zataží dodatočnými nákladmi.

Keďže paušálne výdavky sa uplatňujú percentom z úhrnu príjmov, v súčasnosti nevidím veľké korelácie medzi transakčnou daňou a paušálnymi výdavkami. Zároveň vnímam nepriamu výhodu pre štát, keďže vyberie transakčnú daň od živnostníkov a následne z dôvodu uzatvárania podnikateľských účtov a zvýšenia zisku bánk dosiahne vyšší bankový odvod. Ak by odborná verejnosť mala väčšie slovo pri zavádzaní tejto dane, určite by sme odporučili vyhnúť sa jej z dôvodu neefektívnosti, finančného zaťaženia, náročného a nejasného výkladu zákona a praktických komplikácií. Tie doteraz nie sú vyjasnené. Pri zavádzaní transakčnej dane by bolo vhodné zvážiť zjednodušenie pravidiel a podporu malých podnikateľov, aby sa minimalizovalo administratívne zaťaženie a náklady na implementáciu.

Michaela Firicka ➔ Zákon o dani z finančných transakcií má pomôcť štátnemu rozpočtu ako jedno z konsolidačných opat-

rení vlády. Podľa zverejnených informácií by malo ísť o príjmy do štátneho rozpočtu vo výške 700 miliónov eur. Daň z finančných transakcií zataží živnostníkov, slovenské spoločnosti, organizačné zložky a v niektorých prípadoch aj zahraničné spoločnosti bez organizačných zložiek, a to najmä finančne, ale aj administratívne. Ak daňovník nebude mať účet založený v slovenskej banke alebo mu budú preúčtované náklady, bude povinný sám vyplniť oznámenia a zaplatiť daň daňovému úradu. Živnostníkom tento zákon prináša okrem iného povinnosť založiť si a využívať podnikateľský účet. A to aj v prípadoch, ak si na účely stanovenia základu dane z príjmov uplatňujú paušálne výdavky. Živnostníci negatívne vnímajú aj povinnosť odvádzať daň z finančných transakcií zo všetkých úhrad z transakčného účtu, hoci niekedy ide o platby týkajúce sa sčasti aj súkromných nákladov. Dôvod je pragmatický: banky nebudú vedieť rozlíšiť účel jednotlivých platieb realizovaných z transakčných účtov a zákonodarcovia sa pomerným prepočtom v zákone nevenovali. V súčasnosti je pravdepodobne najpálčivejším

problémom, že zákon o dani z finančných transakcií bol tvorený narychlo a prináša veľa nejasností a otvorených otázok. Jednou je, či vôbec, respektíve v akých prípadoch majú túto daň platiť zahraničné spoločnosti a tiež či majú túto daň platiť slovenské spoločnosti zo všetkých platieb, ktoré realizujú v rámci cashpoolingu.

Transakčná daň je nebezpečná nielen pre živnostníkov, ale aj pre právnické osoby

Marek Nemky ➔ Nevieme presne odhadnúť príjmy z dane z finančných transakcií od živnostníkov. Ak sa však pozrieme na odhad ministerstva financií, očakáva sa, že príjmy z tejto dane dosiahnu niekoľko sto miliónov eur. Predpokladám, že väčšina tejto sumy nepochádza od živnostníkov. Ak sa pozrieme na ich celkové daňové odvody do štátneho roz-

počtu, tie sa pohybujú okolo 160 miliónov eur, zatiaľ čo príjmy z dane z príjmov právnických osôb (DPPO) dosahujú 5,4 miliardy eur. To znamená, že živnostníci tvoria približne tri percentá z celkového daňového výberu z príjmov z podnikania. Aj keď metodika takéhoto výpočtu nie je presná, keby sme ju aplikovali na transakčnú daň, vychádzalo by, že živnostníci by zaplatili približne 16,4 milióna eur navyše. Tento odhad môže byť mierne podhodnotený, keďže živnostníci majú nižšie sadzby dane z príjmov (pätnásť percent zo základu do stotisíc eur ročne a devätnásť percent nad túto hranicu). Na druhej strane živnostníci nebudú platiť transakčnú daň za výbery v hotovosti ani za presuny medzi vlastnými účtami, takže konečný dosah môže byť nižší. V každom prípade, zavedenie tejto dane predstavuje ďalšiu finančnú a administratívnu záťaž pre malých podnikateľov. Osobne by som zavedenie takejto transakčnej dane nepodporil. Je nebezpečná nielen pre živnostníkov, ale aj pre právnické osoby, pretože znižuje konkurencieschopnosť, zvyšuje náklady a vytvára precedens pre ďalšie podobné zásahy. 🗨